

114306

*Morgenbladet
21. 3. 69*

ikke bare ønskelig. Det er helt nødvendig for at vi skal få eta-

Fortsatt siste side ④

Banksjef Meiland
showet på formiddagsmøtet.

21/3-69

Roscher-Nielsen: Brevet fra Buschenhagen eventyr „Aldri på tale å avslutte krigen”

Generalmajor Roscher-Nielsen viste i sitt vidneprov torsdag, under injurienesaken mot Sverre Løberg, til at det tidligere var undertegnet kapitulasjonsoverenskomster for de norske styrker i Syd-Norge og i Trøndelag. Forhandlingene i Trondheim 10. juni gjaldt 6. divisjon i Nord-Norge. Noen fullmakt til å inngå overenskomst om å gjøre slutt på krigen mellom Tyskland og Norge var aldri på tale. For meg stod det klart at jeg skulle forhandle på vegne av de norske styrker i Nord-Norge. Kongen og Regjeringens proklamasjon og avreise ble ikke berørt under kapitulasjonsforhandlingene, sa den norske generalmajor.

Et brev fra general Buschenhagen av 18. oktober 1963 ble lest opp i retten. Buschenhagen har gitt tillatelse til at det fremlegges i retten. Etter skriftlig henvendelse fra Oslo byrett,

har Buschenhagen bekreftet brevets innhold.

Det heter i brevet at det fra den norske forhandler, daværende oberstløytnant R. Roscher-Nielsen, ikke ble gitt uttrykk for

at han ønsket en tilføyelse om at krigen skulle fortsette utenfor landets grenser. Det ble heller ikke krevd noen begrensning i

Fortsatt siste side ⑤

5 Roscher ...

kapitulasjonsoverenskomsten ved at det ble tilføyd at våpnene skulle legges ned «i Norge». Men tilføyelse om de «frivillige i England», var heller ikke på tale.

Buschenhagen hevder at overenskomsten av 10. juni 1941 gir en klar folkerettslig forpliktelse om ikke å gripe til våpen mot Tyskland og dets allierte. Overenskomsten ble ikke begrenset til for eksempel bare 6. divisjon.

H.r.advokat Albert Wiesener spurte generalmajor Roscher-Nielsen om det var klart for ham at krigen skulle fortsette utenfor landets grenser.

— Kongen og Regjeringen hadde gitt klar beskjed om dette før avreisen fra Tromsø.

Til å begynne med var det på tale å la Sverige besette Narvik-

området, men da kampene opphørte der, fikk pipen en annen lyd.

Roscher-Nielsen forklarte at han hadde fått i oppdrag av Otto Ruge å gjøre det best mulige for de norske styrkene i Nord-Norge. Noen fullmakt til å gjøre slutt på hele krigen mellom Norge og Tyskland, var aldri på tale, — selvsagt, sa vidnet. Under forhandlingene sa vidnet klart fra at han ikke representerte Marinen og Flyvåpnet.

— Jeg vil karakterisere general Buschenhagens brev som et «eventyr». Han må huske feil etter 22 år, da han skrev brevet. Han må ville at det skal fremstille seg slik han ønsker det, sa generalmajor Roscher-Nielsen.

Professor Magne Skodvin har tatt sin doktorgrad med en avhandling om okkupasjonstiden. Han sa at forordet i Quisling-boken gir inntrykk av at den er mer historisk riktig, enn det som er skrevet i andre bøker. Boken gir seg ut for å være et historisk verk.

Quisling-boken er i en velkjent genre og må betegnes som en politisk bibliografi. Forfattere av slike verk har et spesielt ansvar for hvilket inntrykk leserne sitter igjen med. — Jeg har sterke innvendinger mot den måte en stor del av kildematerialet har vært brukt på. Med denne bok nærmer vi oss sterkt et misbruk av kilder. Dette gjelder også fremstillingen og de vurderinger forfatteren har lagt til grunn.

Om enkelte punkter i boken, sa Skodvin at kildene er feilaktig sitert. Bruken av kildene i Hewins' bok er ikke akseptabelt i et historisk verk. Det er ikke faglig forsvarlig.

— Gir den norske utgave av Hewins' bok et riktig bilde av Quislings forhold i 1939, spurte Schjødt.

— Den gir ikke et fullstendig bilde som er historisk tilfredsstillende.

Skodvin sa videre at en bok som har til hensikt å revidere oppfatninger som tidligere er hevdet, må skrives med særlig omhu ved riktig og fullstendig bruk av tilgjengelige dokumenter og andre kilder.

Professor Skodvin sa at den britiske note om minelegningen i 1940, ikke er gjengitt i Quisling-boken. Han sa videre at det ikke var tvil om at det 9. april 1940 gikk ut ordre om alminnelig mobilisering. I sin tale i kringkastingen, tilbakekalte Quisling ordren om alminnelig mobilisering. Påstanden om at det 9. april 1940 ikke var noen norsk regjering i virksomhet, mente Skodvin ble motbevist blant annet av den kjensgjerning at Regjeringen dro fra Oslo, nettopp for å være i virksomhet.

Skodvin viste til at den norske regjering gav fullmakt til å forhandle om «den gjenværende del av de norske styrker». Det ble sendt ut en proklamasjon om at kampen skulle fortsette utenfor landets grenser. Professoren minnet om generaløyntnant Otto Ruges radio-tale.

Professor Skodvin leste i denne forbindelse, opp fra en rekke tyske offisielle dokumenter, hvor det ble brukt betegnelsen «krigstilstand» de jure mellom de to land. Norge ble betegnet som «erobret område», vidnet fremla også skriftstykker hvor Quisling gir uttrykk for det beklagelige i at det fremdeles hersket krigstilstand mellom Norge og Tyskland.

— For meg er det uforståelig at man på den ene side kan hevde at den faktiske krigstilstand var opphørt, men at det eksisterte en krigstilstand de jure, sa Skodvin.

Wiesener og Jacobsen hadde sagt at de ikke ville bestride at det var krig de jure, og det var dette som utløste Skodvins replikk.

Skodvin fortsetter sitt vidneprov i dag formiddag.

Tidligere legasjonsråd Ulrich Stang fortalte at han meldte seg inn i NS i mai 1941, fordi han da mente at krigen i Norge var slutt. Krigstilstanden var opphørt, selv om det var krig de jure mellom Tyskland og den norske regjering i England.

På spørsmål fra advokat Wiesener om forholdene i fengslet etter krigen i Norge, svarte Stang at det var dårlig mat og dårlig behandling og at enkelte vakter oppførte seg som pøbler og skjøt med skarpt.

I dag kl 10.30 skal redaktør Amund Hønningstad føres som vidne.